

**Ocena stanu sanitarnego - informacja o stanie bezpieczeństwa sanitarnego
powiatu bielskiego za rok 2015**

Ocenę sporządzono w oparciu o dane epidemiologiczne, wyniki kontroli i wizytacji, wyniki badań laboratoryjnych materiału biologicznego, próbek wody i żywności.

Epidemiologia chorób zakaźnych

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych, na podstawie analizy zapadalności na przestrzeni wielu lat, oceniono jako dobrą i stabilną, pomimo, że odnotowano, w porównaniu z rokiem poprzednim, wzrost ilości przypadków takich chorób zakaźnych jak: zakażenia bakteryjne przewodu pokarmowego wywołane przez *Salmonellę*, *Campylobacter*, *Clostridium difficile*, a także wzrost zapadalności na krztusiec, płonicę, grypę.

Natomiast zauważono spadek ilości przypadków m.in.: boreliozy, ospy wietrznej, różyczki, wirusowych zapaleń wątroby, nowo wykrytych zakażeń HIV.

Ujawniono 4 ogniska zbiorowych zatruc pokarmowych - trzy w środowiskach domowych, czwarte w żłobku.

W 2015 roku na chorobę zakaźną zmarło 6 mieszkańców powiatu bielskiego: trzech na posocznicę oraz trzech na gruźlicę płuc.

Stan sanitarny pomieszczeń i urządzeń wykorzystywanych przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych

Przeprowadzono 106 kontroli stanu sanitarnego w 91 obiektach spośród 179 ujętych w ewidencji, w których prowadzona była działalność lecznicza.

Skontrolowano wszystkie 4 znajdujące się na terenie powiatu szpitale, dokonując w nich 16 kontroli sanitarnych, w tym kontrole kompleksowe, kontrole skuteczności sterylizacji i oceny systemu kontroli zakażeń szpitalnych. W 2 przypadkach stwierdzono niewłaściwy stan sanitarno-higieniczny w związku z czym wydano stosowne decyzje administracyjne.

W roku sprawozdawczym nie zgłoszono ogniska epidemicznego zakażeń szpitalnych.

Nadzór nad szczepieniami

W zakresie wykonawstwa szczepień ochronnych przeprowadzono w punktach szczepień powiatu bielskiego 45 kontroli, potwierdzając fakt przechowywania preparatów szczepionkowych we właściwych warunkach z zachowaniem łańcucha chłodniczego.

Analiza wykonawstwa szczepień obowiązkowych wykazała dobre uodpornienie populacji - wysoki stan zaszczepienia poszczególnych roczników - ponad 95%, pomimo, iż wyraźnie dostrzegalna jest tendencja wzrostowa liczby dzieci nieszczepionych z powodu braku zgody rodziców. W 2013 r. było takich dzieci siedmioro (7), w 2014 – czterdzieści dwoje (42), w 2015 – pięćdziesiąt sześć (56).

Bywa, że już na oddziałach noworodkowych rodzice rezygnują ze szczepień przeciwko gruźlicy oraz wirusowemu zapaleniu wątroby typu B.

Wobec powyższych faktów kontynuowano postępowania administracyjne w stosunku do osób uchylających się od obowiązkowego szczepienia ich dzieci. Wydano 15 upomnień oraz skierowano do Wojewody Śląskiego 14 wniosków o ukaranie rodziców nie realizujących obowiązkowych szczepień dzieci.

U dzieci zamieszkujących powiat bielskie odnotowano 11 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych:

Zgłoszone niepożądane odczyny poszczepienne w 10 przypadkach zakwalifikowano jako łagodne, 1 przypadek jako poważny. Każdorazowo obserwowano powrót dzieci do pełnego zdrowia.

Z zalecanych szczepień przeciwko grypie skorzystało zaledwie 2620 mieszkańców naszego powiatu - 1,62%.

Zatrucia „dopalaczami”

Pierwszy przypadek zatrucia dopalaczami odnotowano w powiecie bielskim w maju 2014r. Do końca 2015r. zgłoszono 10 zatruć, w 2014 - 3 i w 2015 – 7. Najmłodsza osoba zatruta dopalaczem miała 15, najstarsza – 40 lat, wśród zatrutych dominowały osoby młode do 30 r.ż.

W ramach ustawowych uprawnień Państwowej Inspekcji Sanitarnej, walcząc z wprowadzaniem do obrotu środków zastępczych, w 2015 r. zabezpieczono 61

produktów, wydano 18 decyzji nakazujących, wymierzono 4 kary pieniężne na kwotę 2 000 000 zł - dane wspólne dla powiatu bielskiego i miasta Bielsko-Biała)

Higiena Komunalna i Środowiska

Bezpieczeństwo wody

Oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi dokonywano w oparciu o analizę oznaczeń 32 parametrów fizyko-chemicznych i mikrobiologicznych próbek wody pobieranych z punktów kontrolnych zlokalizowanych w stacjach uzdatniania wody i z sieci wodociągowej.

Wszystkie pobrane próbki, w badanym zakresie, były zgodne z wymogami jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Badano także wodę z instalacji wody ciepłej na obecność bakterii Legionella: próby pobrano w 3 podmiotach leczniczych, 1 domu pomocy społecznej, 1 domu dziecka, 1 hotelu. – w żadnej z prób nie stwierdzono ponadnormatywnej ilości tej bakterii.

Baseny kąpielowe

Na terenie powiatu bielskiego nadzorem objęto 16 basenów kąpielowych: 9 krytych ogólnodostępnych, 2 szkolne kryte, 2 rehabilitacyjne kryte i 3 ogólnodostępne odkryte. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych obiektów nie budził zastrzeżeń. Próbki wody z niecek basenów pobierane były systematycznie 1 raz w miesiącu. Zarówno badania fizyko-chemiczne jak i mikrobiologiczne wody nie wykazywały zagrożeń dla kąpiących się.

Kąpieliska

W 2015r. organy samorządowe nie zgłosiły zorganizowanych kąpielisk na terenie powiatu bielskiego. Natomiast Urząd Gminy w Bestwinie zorganizował jedno miejsce wykorzystywane do kąpieli. Prowadzony nadzór nad jakością wody potwierdził, że odpowiada ona obowiązującym przepisom.

Składowisko odpadów

Na terenie powiatu zlokalizowane jest jedno składowisko odpadów komunalnych, które skontrolowano. Nie stwierdzono zagrożeń, które dałyby podstawę do wszczęcia postępowania administracyjnego.

Pozostałe obiekty użyteczności publicznej, (domy pomocy społecznej, hotele, obiekty sportowe, zakłady fryzjerskie i kosmetyczne itp.) - przeprowadzono w nich 337 kontroli sanitarnych, wydano 6 decyzji administracyjnych, nałożono 6 mandatów karnych.

Higiena środowiska Prac

W 2015 r. sekcja HP PSSE w Bielsku-Białej nadzorowała 537 zakładów pracy zatrudniających 18.786 pracowników.

Skontrolowano 96 obiektów przeprowadzając 171 kontroli

Wydano 120 decyzji merytorycznych, 5 postanowień o nałożeniu grzywny na łączną kwotę 4500, zł

Stwierdzono pracę tysiąc pięciuset sześciu (1506) osób w warunkach przekroczeń największych dopuszczalnych norm stężeń/natężeń czynników szkodliwych – osoby te pracowały przede wszystkim w ponadnormatywnym stężeniu pyłów (873 osoby) i ponadnormatywnym natężeniu hałasu (823 osoby), oczywiście używając indywidualnych środków ochrony- maski, nauszники.

Wydano 2 decyzje o stwierdzeniu choroby zawodowej i 7 o braku podstaw do stwierdzenia tejże.

Higiena nauki i wypoczynku Dzieci i Młodzieży

W 2015 roku nadzorem sanitarnym objęto łącznie 110 publicznych i niepublicznych placówek nauczania i wychowania, przeprowadzając w 60 z nich łącznie 107 kontroli sanitarnych.

W trakcie bieżących kontroli, w części placówek publicznych i niepublicznych, stwierdzono nieprawidłowości w zakresie stanu sanitarno-technicznego pomieszczeń i wyposażenia, warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego, dostosowania mebli edukacyjnych do wymagań ergonomii oraz posiadania certyfikowanych mebli,

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wydano 26 decyzji administracyjnych.

W elektronicznej bazie Ministerstwa Edukacji Narodowej zarejestrowano łącznie 147 turnusów wypoczynku zimowego i letniego dzieci i młodzieży na terenie powiatu bielskiego. W miejscach tych przeprowadzono łącznie 26 kontroli sanitarnych, nie stwierdzając nieprawidłowości w zakresie organizacji wypoczynku.

Higiena Żywności, Żywienia i Przedmiotów Użytku

W 2015 roku na terenie powiatu bielskiego prowadziło działalność **1308** obiektów żywieniowo-żywnościowych objętych nadzorem sanitarnym.

W nadzorowanych zakładach przeprowadzono **966** kontroli.

Najczęściej występującymi nieprawidłowościami mającymi wpływ na bezpieczeństwo żywności było:

zły stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, sprzętu używanego w procesach produkcyjnych, brak odpowiednich warunków do mycia rąk, zły stan sanitarno-porządkowy obiektów, narażenie produktów spożywczych na wtórne zanieczyszczenia, przechowywanie artykułów spożywczych niezgodnie z zaleceniami producenta.

Wydano **2** decyzje nakazujące usunięcie stwierdzonych uchybień.

Wydawane decyzje administracyjne dotyczyły: schroniska i zakładu produkującego żywność.

Winnych zaniedbań ukarano **19** mandatami na łączną kwotę **4300** złotych.

Najwięcej mandatów nałożono na przedsiębiorców prowadzących działalność w sklepach spożywczych oraz prowadzących działalność w zakładach żywienia zbiorowego otwartego.

Ponadto wydano jedną decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu środków spożywczych przeterminowanych oraz jedną decyzję zakazującą wprowadzania do obrotu suplementu diety.

Akcje

Przeprowadzano także kontrole akcyjne m.in. stoisk z żywnością na imprezach masowych, takich jak m.in.: „Tydzień Kultury Beskidzkiej” w Szczyrku. W trakcie

kontroli zwracano uwagę głównie na sposób przechowywania, przygotowywania, higienę sprzedaży posiłków w punktach gastronomicznych. Oceniano warunki przechowywania i zabezpieczenie przed zanieczyszczeniami zewnętrznymi oferowanych produktów. Kontrolowano zaopatrzenie w wodę, gospodarkę odpadami. Nie stwierdzono nieprawidłowości mogących stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa wprowadzanej do obrotu żywności.

W ramach akcji „Bezpieczne ferie 2015” kontrolowano obiekty żywieniowo-żywnościowe związane z wypoczynkiem dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych 2015 r.. Szczególnym nadzorem objęto obiekty tego typu w Szczyrku – skontrolowano 12 obiektów żywienia zbiorowego zamkniętego, 9 zakładów żywienia zbiorowego otwartego, 6 punktów małej gastronomii, 3 sklepy spożywcze. W innych miejscowościach powiatu bielskiego kontrolowano warunki żywienia dzieci i młodzieży na zimowiskach i półkoloniach. Przeprowadzone kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

W sezonie wakacyjnym prowadzono działania kontrolne, również w godzinach popołudniowych i wieczornych oraz dniach wolnych od pracy w miejscowościach turystycznych i miejscach wypoczynku. Przeprowadzono kontrole w obiektach takich jak schroniska górskie, ośrodki wczasowe, obiekty wypoczynku dzieci i młodzieży, restauracje, punkty małej gastronomii, sklepy, kioski, ciastkarnie i piekarnie, usytuowanych na trasach turystycznych. W 3 obiektach w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sanitarno - higienicznymi nałożono mandaty karne.

W ramach programu „Żywienie na wagę zdrowia” przeprowadzono dla osób odpowiedzialnych za żywienie w przedszkolach szkolenie dot. zdrowego odżywiania.

Jakość zdrowotna środków spożywczych – badania laboratoryjne

W 2015 roku w obiektach powiatu bielskiego pobrano 210 próbek środków spożywczych oraz prób sanitarnych.

Zakres badań obejmował parametry mikrobiologiczne, chemiczne, organoleptyczne, obecność zanieczyszczeń, w tym szkodników i ich pozostałości oraz obecność ciał obcych.

W 1 próbce pobranej w piekarni stwierdzono obecność martwych larw szkodników w koszykach, w 1 próbce kielbasy wieprzowej stwierdzono przekroczenie benzopirenu, w 4 próbkach wymazów sanitarnych pobranych w celu oceny reżimu sanitarnego w bloku żywieniowym stwierdzono obecność drobnoustrojów w ilości świadczącej o niedostatecznej higienie.

Stan sanitarny powiatu bielskiego w 2015 roku nie stanowił zagrożenia dla zdrowia publicznego.